

Sector & Company Insights

Đánh giá ảnh hưởng của El Nino/La Nina

BSC RESEARCH

Trưởng phòng

Trần Thăng Long
longtt@bsc.com.vn

Nhóm thực hiện

Vũ Thu Hà
havt@bsc.com.vn

Trần Thị Hồng Tươi
tuoith@bsc.com.vn

Nguyễn Bảo Hoàng Lê
lenhb@bsc.com.vn

Chu Tuấn Phong
phongct@bsc.com.vn

Lê Thị Trang
tranglt@bsc.com.vn

Chuyên gia và dự báo

Hàng năm, những chuyên gia của mọi lĩnh vực, sử dụng những mô hình dự báo phức tạp (hoặc đoán mò của mình) để đưa ra dự báo dài hạn đến cả thập kỷ, nhưng điều buồn cười rằng đa số các dự báo có tỷ lệ chính xác ngay cả cho khung thời gian ngắn đến 1 năm không hề cao. Điều này khiến chúng tôi tự hỏi bao nhiêu người trong ngày 10/9/2001 nghĩ sẽ có sự kiện khủng bố, bao nhiêu người vào năm 2006 nhìn thấy khủng hoảng tài chính và nợ dưới chuẩn tại Mỹ (phim The big short), và bao nhiêu người vào tháng 9 năm 2014 nhìn thấy xu hướng giá dầu lao dốc... Điều này khiến chúng ta nhận thấy chúng ta biết ít như thế nào về thế giới mà chúng ta tưởng chúng ta nắm rất rõ.

Thị trường chứng khoán và những đổi thay

Ít có ngành nào mà mức độ biến động lại lớn và gần như ngay lập tức như TTCK với mọi tin tức liên quan (hoặc nhà đầu tư nghĩ là có liên quan). Tuy vậy luôn luôn có khoảng cách nhất định giữa giá trị cơ bản của doanh nghiệp và diễn biến giá cổ phiếu của doanh nghiệp đó. Một trong những sự đổi thay lớn nhất, khó dự báo nhất và tiềm ẩn nhiều bất ngờ nhất, có thể sẽ đến từ sự biến đổi của khí hậu.

Biến đổi khí hậu và Cổ phiếu

Dù khoa học công nghệ phát triển, nhưng các ngành nông, lâm, ngư nghiệp và một phần các ngành công nghiệp, thực phẩm vẫn phụ thuộc rất nhiều vào thời tiết và môi trường. Khí hậu biến đổi có thể khiến những ngành đang rất thuận lợi trở nên khó khăn và ngược lại.

Báo cáo này sẽ đề cập đến vấn đề biến đổi khí hậu, sự xoay vòng của các hiện tượng như Elnino & Lanina, và ảnh hưởng sơ bộ đến các ngành liên quan như:

- Trực tiếp: Đường, sữa, cao su, thủy sản, thức ăn chăn nuôi, điện
- Gián tiếp: Dệt may, phân bón.

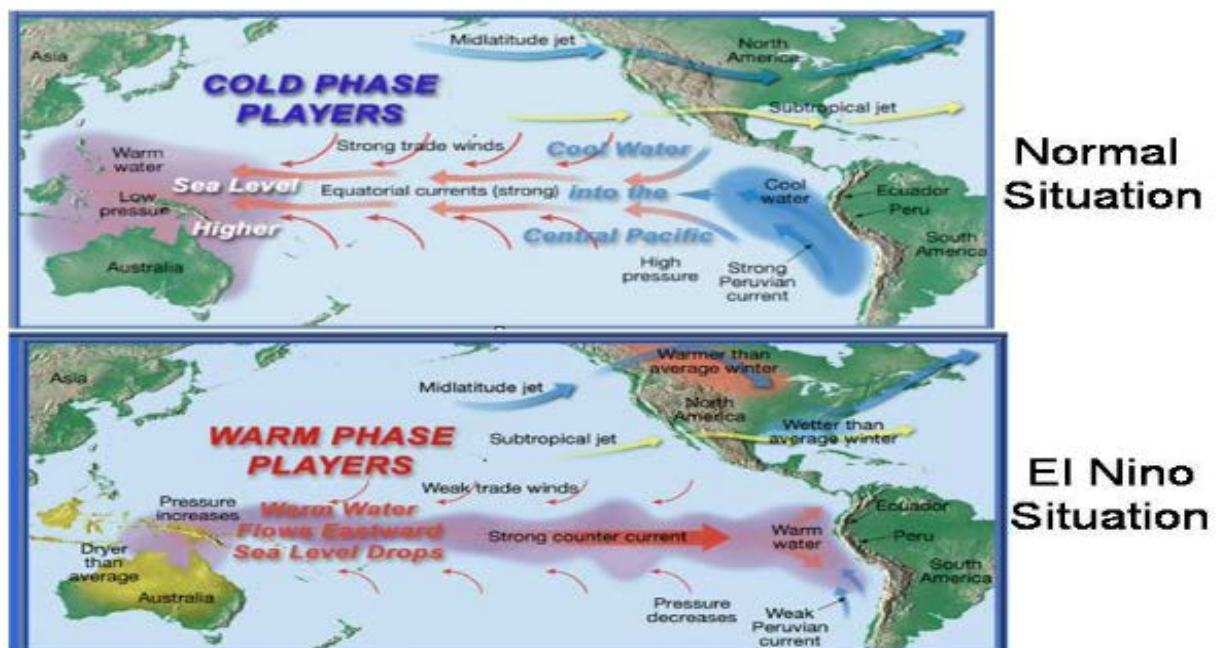
Mục lục

Diễn biến El Nino/ La Nina	2
Ảnh hưởng chung của El Nino/ La Nina đến Việt Nam	4
Dự báo diễn biến của El Nino/ La Nina	5
Tác động của El Nino/ La Nina đến các ngành	6

Diễn biến El Nino/ La Nina

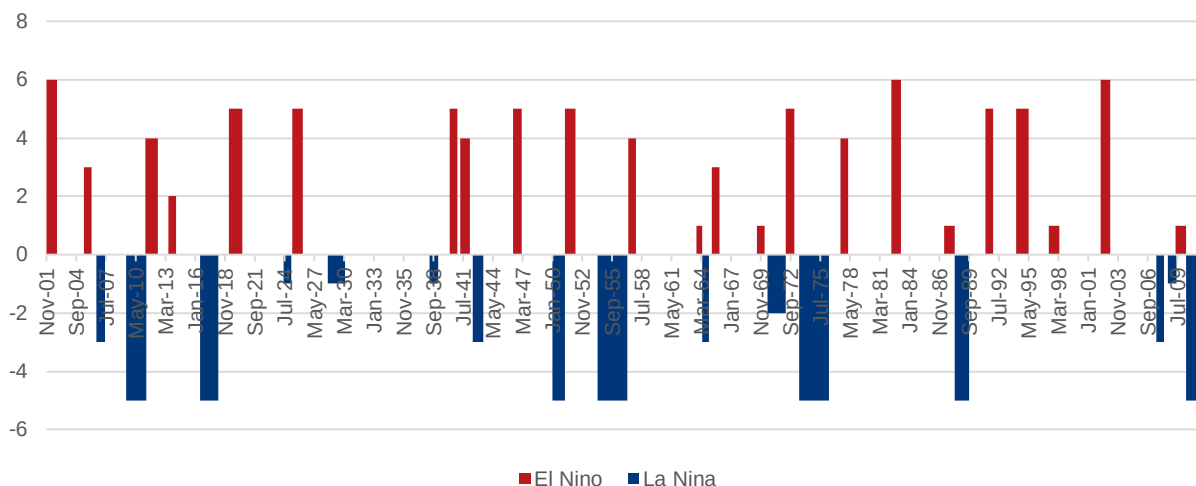
El Nino là hiện tượng nóng lên dị thường của lớp nước biển bề mặt khu vực xích đạo trung tâm và Đông Thái Bình Dương, kéo dài từ 8-12 tháng hoặc lâu hơn, thường xuất hiện 3-4 năm/lần song cũng có khi dày hơn hoặc thưa hơn.

La Nina là hiện tượng trái ngược với El Nino, được hiểu là hiện tượng vùng biển ở khu vực nhiệt đới Thái Bình Dương lạnh đi một cách bất thường do sự mạnh lên của gió mậu dịch. Hiện tượng La Nina có thể xuất hiện ngay sau hiện tượng El Nino hoặc sau một chu kỳ trung tính, hình thành từ tháng 3 đến tháng 6 hàng năm và gây ảnh hưởng mạnh nhất vào cuối năm cho tới tháng 2 năm sau. La Nina thường kéo dài từ 14 đến 24 tháng.



Trong điều kiện bình thường, gió mậu dịch (gió tín phong) thổi từ Đông sang Tây và dồn dòng nước nóng lại ở Tây Thái Bình Dương. Do mức nước biển ở Indonesia cao hơn mức nước biển ở Ecuador khoảng 0.5m. Nhiệt độ bề mặt biển ở phía Tây cao hơn phía Đông khoảng 8 độ C. Ở Nam Mỹ bề mặt phân cách giữa lớp nước ấm bên trên và lớp nước lạnh bên dưới không sâu tạo điều kiện cho nước lạnh từ bên dưới lớp nước mặt nổi lên bề mặt. Nước lạnh này chứa nhiều chất dinh dưỡng, thúc đẩy sự phát triển của các sinh vật sản xuất sơ cấp, làm cho hệ sinh thái biển đa dạng hơn và sản lượng cá đánh bắt được tăng. Trong khoảng thời gian này lượng mưa tăng lên ở khu vực biển ấm (Tây Thái Bình Dương) và giảm ở khu vực Đông Thái Bình Dương.

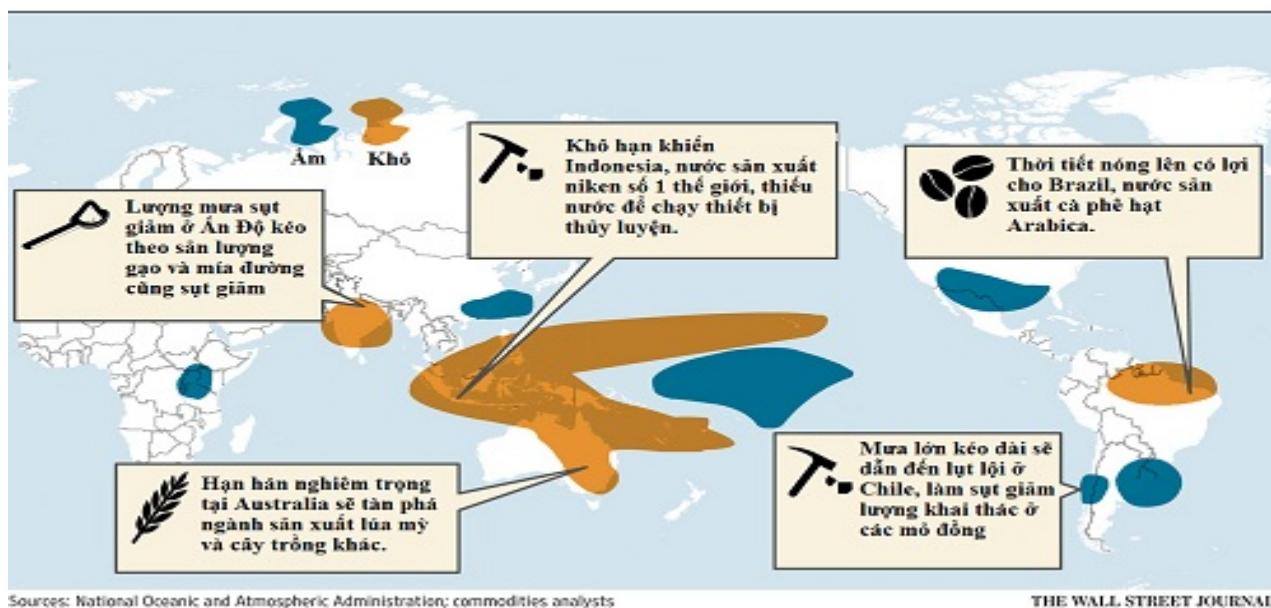
Các đợt El Nino và La Nina từ năm 1900-2012



Nguồn: Cục khí tượng thủy văn Australia, BSC tổng hợp

Khi hiện tượng El Nino xảy ra, gió Mậu dịch yếu dần ở khu trung tâm và Đông Thái Bình Dương. Dòng nước lan dần từ bờ Tây Thái Bình Dương về bờ Đông Thái Bình Dương. Quá trình này làm cho bề mặt phân cách lớp nước nóng phía trên và lớp nước lạnh phía dưới hạ xuống sâu hơn, do đó kiềm hãm sự nổi lên của lớp nước lạnh, làm cho khu vực phía Đông ít đi sinh vật sản xuất và cá. Lượng mưa cũng tăng theo chiều di chuyển của dòng nước nóng gây lũ lụt ở Peru và khô hạn ở Indonesia và Úc. Đối với La Nina thì ngược lại

Ảnh hưởng của El Nino đến các khu vực trên thế giới



Ảnh hưởng chung của El Nino/ La Nina đến Việt Nam

	Ảnh hưởng của El Nino	Ảnh hưởng của La Nina
Bão	Số cơn bão trên biển Đông và ảnh hưởng đến nước ta ít hơn bình thường khoảng 27% và mưa bão sẽ kết thúc hơn bình thường	Số cơn bão trên biển Đông và ảnh hưởng đến nước ta nhiều hơn bình thường khoảng 38% và sẽ kết thúc muộn hơn bình thường
Tần số front lạnh	Thời gian kết thúc hoạt động của không khí lạnh ở Việt Nam sớm hơn bình thường.	Thời gian kết thúc hoạt động của không khí lạnh ở Việt Nam sớm hơn bình thường.
Nhiệt độ	Nhiệt độ trung bình các tháng sẽ cao hơn, chênh lệch giữa mùa đông và mùa hè rõ rệt hơn, khu vực phía Nam chịu ảnh hưởng nhiều hơn phía Bắc.	Nhiệt độ trung bình các tháng sẽ thấp hơn bình thường, ở phía Bắc chịu nhiều ảnh hưởng hơn phía Nam.
Lượng mưa	Lượng mưa sẽ giảm sút khoảng 20-50% ở hầu hết các vùng trong cả nước, rõ rệt nhất là Bắc Trung Bộ	Lượng mưa vượt trung bình nhiều năm, đặc biệt là các tỉnh ven biển Trung Bộ và Tây Nam Bộ
Dòng chảy sông ngòi	Dòng chảy năm sẽ nhỏ hơn trung bình nhiều năm từ 10-60%. Đối với dòng chảy mùa lũ lớn hơn trung bình nhiều năm và đối với dòng chảy mùa cạn, lượng dòng chảy nhỏ hơn trung bình nhiều năm từ 10-20%	Dòng chảy các sông sẽ lớn hơn trung bình nhiều năm, có thể lớn hơn 80-100%. Dòng chảy mùa lũ lại nhỏ hơn trung bình nhiều năm và dòng chảy mùa cạn thì nhỏ hơn trung bình nhiều năm từ 1-40%
Sản xuất nông nghiệp	Năng suất lúa bình quân của vụ Đông Xuân giảm so với vụ trước đó, nhất là ở vùng Bắc Trung Bộ.	Năng suất lúa bình quân vụ Đông Xuân và vụ mùa đều tăng so với vụ trước đó, trong đó vụ Đông Xuân rõ nhất ở vùng đồng bằng Bắc Bộ, vụ mùa rõ nhất ở đồng bằng sông Cửu Long.

Nguồn: BSC Research

Dự báo diễn biến của El Nino/ La Nina

Các tổ chức nghiên cứu khí tượng lớn trong đó có Tổ chức khí tượng thế giới (WMO) và Cơ quan Hàng không và Vũ Trụ Hoa Kỳ (NASA) đều có nhận định El Nino đã đạt đỉnh và tháng 1/2016 là tháng 1 nóng nhất kể từ 1980. Các tổ chức này cũng đồng quan điểm là El Nino sẽ suy yếu và chuyển sang giai đoạn trung tính vào cuối mùa xuân hoặc đầu mùa hè 2016, sau đó La Niña sẽ hình thành và xuất hiện vào mùa thu 2016. Đối với Việt Nam, theo đánh giá của các chuyên gia khí tượng thủy văn, cường độ của El Nino sẽ đạt đỉnh vào tháng 3 và kéo dài đến giữa năm 2016.

Dự báo xác suất xảy ra các hiện tượng El Nino/ La Nina năm 2016

Mùa	La Niña	Trung tính	El Niño
Tháng 1- Tháng 2-Tháng 3	0%	0%	100%
Tháng 2- Tháng 3- Tháng 4	0%	2%	98%
Tháng 3- Tháng 4- Tháng 5	1%	7%	92%
Tháng 4- Tháng 5- Tháng 6	2%	27%	71%
Tháng 5- Tháng 6- Tháng 7	10%	46%	44%
Tháng 6- Tháng 7- Tháng 8	22%	51%	27%
Tháng 7- Tháng 8- Tháng 9	37%	47%	16%
Tháng 8- Tháng 9-Tháng 10	44%	44%	12%
Tháng 9- Tháng 10- Tháng 11	50%	40%	10%

Nguồn: Viện nghiên cứu Quốc tế về Khí hậu và Xã Hội thuộc trường đại học Columbia

Tác động của El Nino/ La Nina đến các ngành

Điện-Mạnh

Sản lượng sản xuất của các nhà máy thủy điện phụ thuộc trực tiếp vào thủy văn mà cụ thể là lượng mưa và dòng chảy của các sông.

Ảnh hưởng của El Nino

El Nino dẫn đến lượng mưa và dòng chảy thâm hụt nặng so với trung bình nhiều năm gây khó khăn cho hoạt động sản xuất thủy điện trong khi các nhà máy nhiệt điện được hưởng lợi gián tiếp. Sản lượng thủy điện giảm là cơ hội cho các doanh nghiệp nhiệt điện để được huy động nhiều hơn (tăng sản lượng tiêu thụ) và giá bán trên thị trường phát điện cạnh tranh cao hơn (do áp lực cạnh tranh từ thủy điện với giá bán thấp giảm).

Ảnh hưởng của La Nina

La Nina dẫn đến lượng mưa và dòng chảy các sông đều cao hơn so với trung bình nhiều năm, đặc biệt là tại các tỉnh miền Trung và Nam Bộ- nơi đặt nhiều nhà máy thủy điện. Nhờ vậy, sản lượng của các nhà máy thủy điện sẽ tăng lên.

Thủy điện vốn là nguồn điện có giá thành rẻ. Do đó, khi sản lượng thủy điện dồi dào hơn thì nhu cầu huy động nhiệt điện sẽ giảm xuống đồng thời giá bán trên thị trường phát điện cạnh tranh giảm đi khi tỷ trọng nguồn điện giá rẻ tăng lên.

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam

- Năm 2015 sản lượng thủy điện của Việt Nam giảm 6% do El Nino. Tính chung năm 2015, lượng mưa thiếu hụt khoảng 20-40% so với trung bình nhiều năm. Cụ thể, lượng mưa khu vực Nam Trung Bộ thiếu hụt 30-50% so với trung bình nhiều năm, còn khu vực Tây Nguyên và Đông Nam Bộ thiếu hụt 20-70% Dòng chảy các sông đều thâm hụt so với trung bình nhiều năm. Tại Bắc Bộ, dòng chảy thấp hơn trung bình nhiều năm từ 20-70%. Ở Trung Bộ và Tây Nguyên cũng ở tình trạng tương tự. Còn tại Nam Bộ, tổng lượng dòng chảy thấp hơn trung bình nhiều năm từ 10-60%
- Năm 2016 tiếp tục là năm khó khăn của thủy điện, đặc biệt là trong những tháng mùa khô ở miền Trung và miền Nam do phải ưu tiên nước cho sinh hoạt và thủy lợi vùng hạ lưu. Tính đến 11/3/2016, có 15/51 nhà máy đã rút khỏi thị trường phát điện cạnh tranh. Do vậy, sản lượng nhiệt điện tăng mạnh để bù đắp cho lượng điện thiếu hụt từ thủy điện. Trong 2 tháng đầu năm 2016, sản lượng NT2 tăng 7% y.o.y trong khi sản lượng các nhà máy thủy điện là SHP, CHP giảm lần lượt 37% và 44%
- Dự báo năm 2016, lượng mưa sẽ thiếu hụt khoảng 25-50% so với trung bình nhiều năm, tiếp tục ảnh hưởng đến sản lượng sản xuất của các nhà máy thủy điện. Cụ thể, trong 6 tháng đầu năm 2016, lượng mưa tại Bắc Bộ sẽ cao hơn hoặc xấp xỉ trung bình nhiều năm trong khi lượng mưa tại các tỉnh Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ sẽ thấp hơn trung bình nhiều năm từ 30- 50%.
- Dòng chảy các sông năm 2016 cũng được dự báo thấp hơn trung bình nhiều năm từ 50%-70% đối với khu vực Nam Bộ, 60%-80% đối với khu vực Trung Bộ. Dòng chảy các sông tại khu vực Tây Nguyên và Nam Bộ sẽ thấp hơn TBNN 60-80% từ tháng 2-4 và thấp hơn TBNN 30-50% từ tháng 5 đến tháng 6
- Ngược lại, nếu La Nina xảy ra vào cuối năm 2016 là cơ hội cho các nhà máy thủy điện hồi phục mạnh mẽ nhờ lượng nước về tăng mạnh vào mùa khô.

Cổ phiếu liên quan:

- Thủy điện: CHP, SHP, SJD, TMP, TBC, VSH, SBA, GHC
- Nhiệt điện: NT2, PPC, BTP

Phân bón– Mạnh

Nhu cầu phân bón vụ thuộc vào nhiệt độ và lượng mưa. Với vùng có nhiệt độ thấp, chất hữu cơ phân giải chậm, chất dinh dưỡng cung cấp từ chất hữu cơ trong đất và phân hữu cơ bón vào ít, cây trồng cần được cung cấp đủ lượng phân hóa học. Còn ở những vùng có nhiệt độ cao, cần bón đủ phân hữu cơ để duy trì cân bằng hữu cơ trong đất cao hơn. Phốt pho và Kali làm tăng tính chịu rét cho cây còn ni tơ làm giảm tính chịu rét của cây.

Nếu khô hạn, đất thiếu ẩm nên phân hữu cơ phân giải chậm trong khi mưa nhiều thì phân bón thường bị rửa trôi.

Nếu sau khi bị ngập lụt, đất được bồi sa và rửa mặn nên cần bón phân Lân và Kali. Và vụ tiếp sau đó cần cả 3 loại phân đạm, lân và kali đặc biệt là phân lân.

Ảnh hưởng của El Nino

Do ảnh hưởng của El Nino, lượng mưa và dòng chảy sông ngòi thâm hụt cũng như ngập mặn làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến hoạt động sản xuất nông nghiệp. Diện tích canh tác bị thu hẹp cộng với việc không đủ nước tưới tiêu nên nhu cầu phân bón suy giảm.

Ảnh hưởng của La Nina

La Nina thường gây lũ lụt, ngập úng làm chết cây trồng của người dân ở miền Trung làm giảm nhu cầu tiêu thụ phân bón. Trong khi đó ở miền Nam và miền Bắc- 2 khu vực canh tác chính của Việt Nam, mưa nhiều khiến phân bón dễ bị rửa trôi nên nhu cầu tiêu thụ phân bón có thể tăng lên.

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam

Dưới ảnh hưởng của El Nino, các tỉnh ở Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và Đông Nam Bộ đang phải đối mặt với hạn hán kỷ lục trong vòng 40 năm. 2015 là năm có nhiệt độ cao nhất kể từ năm 1971. Nhiệt độ phổ biến trên các khu vực cao hơn trung bình nhiều năm từ 0.5 đến 1.5 độ C và cao hơn 2014 khoảng 0.5 độ C. Bên cạnh khó khăn trong nguồn nước tưới tiêu, người nông dân còn phải đối mặt với tình trạng xâm nhập mặn nghiêm trọng nhất trong lịch sử. Trong vụ lúa Đông Xuân 2015-2016, ước tính 23% diện tích gieo cấy vùng Đồng bằng sông Cửu Long có nguy cơ bị hạn và xâm nhập mặn. Tính đến tháng 3/2016, đã có 11 tỉnh của Việt Nam công bố tình trạng thiên tai hạn hán, xâm nhập mặn.

Nhu cầu phân bón trong nước suy giảm kết hợp với xu hướng giảm chung của giá phân bón thế giới do tình trạng dư cung, trong 2 tháng đầu năm 2016, giá các mặt hàng phân bón trong nước đã giảm mạnh khoảng 14% đối với phân ure và khoảng 10% đối với phân lân.

Worldbank dự báo giá phân bón năm 2016 sẽ giảm khoảng 2-5% so với năm 2015, trong đó giá Phốt Phô giảm mạnh nhất 5%, các loại phân bón khác giảm khoảng 2%.

Cổ phiếu liên quan: DPM, DCM, BFC, LAS, QBS, DDV, SFG

Thủy Sản – Mạnh

Việt Nam với hệ thống sông ngòi dày đặc và có đường biển dài hơn 3.260 km, thuận lợi phát triển hoạt động nuôi trồng thủy sản. Đối với cá tra – basa: là loài cá nước ngọt sống khắp lưu vực sông Mekong, ở những nơi mà nước sông không bị nhiễm mặn từ biển. Với đặc tính này nên những tỉnh nằm dọc sông Tiền và sông Hậu thường rất thuận lợi cho việc nuôi cá tra, basa.

Đối với tôm: là loài sống phù hợp ở các vùng nước lợ gần biển. Với đặc trưng này, Miền Trung, Nam Trung Bộ (Khánh Hòa, Phú Yên, Ninh Thuận, Bà Rịa – Vũng Tàu...), Đồng Bằng Sông Cửu Long (Long An, Tiền Giang, Bến Tre, Trà Vinh, Sóc Trăng, Cà Mau, Kiên Giang) là nơi tập trung sản lượng tôm nuôi nhiều nhất cả nước

Ảnh hưởng của El Nino

Diễn biến El Nino phức tạp tác động tiêu cực tới tình hình nuôi trồng thủy sản trong nước. Đối với ngành cá tra, do nguồn nguyên liệu đầu vào chủ yếu đến từ trong nước, El Nino kéo dài dẫn đến tình trạng thiếu nguồn hàng để sản xuất phục vụ xuất khẩu. Cụ thể, 2 tháng đầu năm 2016, ngành cá tra nguyên liệu sụt giảm lần đầu tiên trong 10 năm làm các nhà máy không đủ nguồn nguyên liệu để chế biến. Ngoài một ít sản lượng cá còn tồn đọng từ 2015 chuyển qua, lượng cá tra nuôi vụ mới trong dân và doanh nghiệp chỉ đáp ứng được khoảng 50% (tương đương khoảng 500.000 tấn) so với nhu cầu phục vụ chế biến và xuất khẩu trong cả năm 2016 là 1,2-1,4 triệu tấn nguyên liệu. Nguyên nhân: (1) giá cá tra xuất khẩu xuống thấp làm nông dân bỏ ruộng hoặc chuyển sang nuôi loại thủy sản khác (2) El Nino làm tăng dịch bệnh và giảm diện tích có thể nuôi trồng.

Đối với ngành tôm, mặc dù nguồn nguyên liệu đầu vào chủ yếu được nhập khẩu từ các nước như Ấn Độ, Indonesia, El Nino kéo dài cũng tác động xấu tới ngành. Sản lượng tôm thẻ chân trắng vùng Đồng bằng sông Cửu Long- vùng nuôi tôm lớn nhất cả nước- ước đạt 218.930 tấn, giảm 9%, chủ yếu do bất lợi thời tiết, nắng nóng kéo dài và dịch bệnh.

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam

Đối với HVG: HVG là doanh nghiệp có vùng nuôi trồng thủy sản đảm bảo khoảng 70% nguyên liệu sản xuất. Trong năm 2015, lượng hàng bán bị trả lại tăng đột biến do dư lượng kháng sinh cao hơn mức cho phép cho thấy mật độ nuôi cá dày của HVG. Với khả năng xuất hiện La Nina sau El Nino, dịch bệnh trên cá diễn ra phức tạp

nguồn nguyên liệu phục vụ cho sản xuất của HVG có thể bị ảnh hưởng tiêu cực: Số đơn hàng bị trả lại có thể tăng

Đối với VHC. VHC nằm trong số ít doanh nghiệp thủy sản Việt Nam được miễn thuế chống bán phá giá vào Mỹ. Mật độ nuôi cá phù hợp, khoảng 200,000-300,000 tấn/ha giúp cho dịch bệnh trên cá giảm. Tuy nhiên, do đặc tính nuôi trồng thủy sản phụ thuộc nhiều vào diễn biến thời tiết, sản lượng cá tra đầu vào cũng sẽ chịu tác động xấu nếu như La Nina diễn ra.

Ảnh hưởng của La Nina

Thông thường, sau hiện tượng El Nino sẽ xảy ra hiện tượng La Nina, tăng lượng mưa và giảm nền nhiệt độ trung bình. Do đặc điểm đa số các ruộng nuôi thủy sản nằm gần biển, vùng nước lợ, diễn biến bất thường của bão lũ sẽ gây tác động tiêu cực tới các vùng nuôi trồng thủy sản, đặc biệt là miền Trung. Thêm vào đó, việc dòng nguồn nước liên tục thay đổi do mưa nhiều khiến dịch bệnh dễ phát triển và giảm sức đề kháng thủy sản nuôi trồng như tôm thẻ chân trắng, tôm sú và cá ba sa. Ngoài ra, mưa nhiều cũng sẽ làm giảm sản lượng ngô, lúa mỳ, những nguyên liệu đầu vào chủ yếu của ngành thủy sản

Về khả năng nhiễm mặn, mưa lũ kéo dài làm cho nước biển có thể đi sâu vào đất liền, vùng nuôi trồng cá ba sa sẽ chịu ảnh hưởng xấu.

Cao su – Mạnh – Cây cao su ưa nước nhưng không chịu được úng nước và gió. Cây có thể chịu được tối đa 4 tháng nắng hạn, nhưng sẽ làm giảm năng suất thu hoạch. Cây cao su thường được cạo mủ 9 tháng/năm. Cây cao su phải được thu hoạch trong điều kiện thời tiết khô ráo, để không làm ảnh hưởng đến chất lượng mủ cao su tạo ra.

Ảnh hưởng của El Nino

Hiện tượng El-nino dẫn đến khô hạn ở một số nước sản xuất trọng yếu như Indonesia, Thái Lan và Ấn độ, qua đó làm sụt giảm sản lượng cao su sản xuất trong 2016. Bên cạnh đó, thời tiết khô hạn cũng gián tiếp tạo nên sương mù cho Malaysia và Indonesia, khiến cây cao su thiếu nắng và ảnh hưởng đến chất lượng cao su

Ảnh hưởng của La Nina

Hiện tượng La-nina được dự báo sẽ xuất hiện vào cuối 2016, cũng ảnh hưởng đáng kể đến sản xuất cao su. Theo đợt La-nina năm 2011, lượng mưa tăng cao đã gây lũ lụt ở Thái Lan, dẫn đến thiếu hụt lượng cung và đẩy giá cao su lên mức cao nhất trong lịch sử vào năm 2011. Bên cạnh đó, việc lượng mưa tăng cao hơn bình thường sẽ ảnh hưởng không tốt lên chất lượng mủ cao su, và giảm số lượng ngày cạo mủ của cao su trong năm.

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam

Giá cao su được cải thiện là yếu tố tích cực cho các doanh nghiệp cao su trong nước. Tuy nhiên, các tỉnh trồng cao su như Tây Ninh, Bình Phước, Bình Dương đều đang chịu ảnh hưởng khô hạn dù chưa phải là đỉnh điểm mùa khô trong năm, điều này sẽ ảnh hưởng đến năng suất và sản lượng cao su của các doanh nghiệp.

Các cổ phiếu liên quan: DPR, PHR, TRC, TNC

Sữa - Trung Bình – Bò sữa có nguồn gốc ôn đới, thường được chăn thả trên đồng cỏ, cần đáp ứng các nhu cầu về nước mát, cỏ tươi dinh dưỡng, nhiệt độ thích hợp (-4oC đến 22oC) mới cho năng suất sữa cao.

Ảnh hưởng của El Nino

Khi El Nino xảy ra, nhiệt độ trung bình tại những nước sản xuất và xuất khẩu sữa nhiều nhất như Úc, New Zealand,... tăng cao, thời gian khô hạn kéo dài ảnh hưởng đến sinh trưởng của cỏ tươi và làm bò căng thẳng hơn, giảm sản lượng sữa sản xuất. Ảnh hưởng của El Nino đến vùng chăn thả bò tại Việt Nam cũng tương tự.

Hiện tại, lượng cung sữa đang vượt cầu khoảng 25%, giá sữa vẫn đang tiếp tục xu hướng giảm. Trong 2015, giá sữa bột nguyên liệu giảm -45% yoy với sữa bột gầy SMP và -34% yoy với sữa bột nguyên kem WMP. El Nino xảy ra được kì vọng sẽ làm giảm nhẹ mức dư cung, góp phần cân bằng lại thị trường sữa.

Ảnh hưởng của La Nina

Về La Nina, lượng mưa trung bình tại các nước Úc, New Zealand... và tại Việt Nam tăng cao, sẽ giúp cỏ sinh trưởng tốt hơn, tăng nguồn thức ăn dinh dưỡng cho bò. Nhiệt độ trung bình giảm cũng giúp bò sữa dễ chịu hơn và sản lượng sữa sản xuất do đó có thể tăng nhẹ. Tuy nhiên lưu ý trong môi trường độ ẩm cao, các loại côn trùng như ruồi, muỗi, ve rất nhiều, tấn công gây tổn hại trực tiếp đến sức khỏe của bò và là trung gian truyền bệnh kí sinh trùng đường máu.

La Nina có thể khiến cung sữa gia tăng, khiến giá sữa nguyên liệu tiếp tục giảm mạnh.

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam không lớn

Với sữa bột nguyên liệu thế giới, cả 2 doanh nghiệp vẫn sẽ được hưởng lợi trong thời gian tới khi giá được kì vọng sẽ tiếp tục giảm, dù là hiện tượng nào xảy ra. Riêng VNM có thể bị ảnh hưởng từ thị trường trong nước khi sở hữu vùng nguyên liệu lớn (hiện tại là hơn 90,000 con) trong khi HNM mới bắt đầu xây dựng vùng nguyên liệu.

Cổ phiếu liên quan: VNM, HNM.

Đường- Trung bình

Mía là cây cần nhiều nước nhưng lại sợ úng nước. Giai đoạn sinh trưởng mía yêu cầu lượng mưa từ 100-170mm/tháng nhưng khi chín cần khô ráo để tỉ lệ đường trong mía cao.

Ảnh hưởng của El Nino

Elnino bắt đầu cuối 2014 góp phần làm suy giảm 4,400 ha (-1.4%) diện tích trồng mía Việt Nam trong vụ mía đường 2014-2015. Tuy nhiên trong vụ này, tổng cung đường vẫn gấp 1.1 lần tổng cầu đường, khiến giá đường trong vụ 2014-2015 giảm 9.15% với đường RS và giảm 3.5% với đường RE so với niên vụ trước.

Elnino dự kiến kéo dài sang 2016 khiến diện tích mía vụ 2015-2016 tiếp tục suy giảm, nhất là khu vực Đồng bằng sông Cửu Long. Dự kiến vụ 2015/16, diện tích mía sẽ giảm khoảng 6,000-8,000 ha (giảm 2-2.5%) so với niên vụ 2014/15, một phần vì El nino kéo dài khiến vùng trồng mía khô hạn, một phần vì người dân chuyển sang cây trồng khác có giá trị kinh tế cao hơn. Diện tích trồng mía suy giảm góp phần khiến lượng cung đường thấp hơn lượng cầu đường trong vụ 2015/16, làm giá đường có thể tăng trở lại khoảng 10-12% so với vụ trước.

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam

Khi 1 trong 2 hiện tượng xảy ra mạnh, vùng mía nguyên liệu giảm, khiến DN không hoạt động hết công suất và thu lợi từ những phụ phẩm hoặc phải nhập đường thô về để tinh luyện lại với mức biên thấp. Như vậy, lượng cung đường dự báo giảm, trong khi lượng cầu đường tăng trưởng tốt (dự báo tăng ~ 6.7% trong vụ 2015/16) có thể giúp giá đường hồi phục trở lại.

Cổ phiếu liên quan: SBT, BHS, LSS, SLS, KTS

Dệt may- Nhẹ

Cây bông có nguồn gốc nhiệt đới, nên đòi hỏi cao về nhiệt, ưa ánh sáng, chịu hạn rất tốt nhưng cần chế độ nước thích hợp để đảm bảo năng suất cao và phẩm chất xơ tốt. Các nước sản xuất chính là Trung Quốc, Ấn Độ và Hoa Kỳ.

Ảnh hưởng của El Nino

Hiện tượng El Nino khiến tăng lượng mưa ở vành đai trồng bông Mỹ và giảm lượng mưa ở bán đảo Ấn Độ và Úc. Tùy vào mức độ nghiêm trọng của hiện tượng El Nino mà sản lượng và chất lượng bông sẽ giảm nhiều hay ít.

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam

Đối với doanh nghiệp Dệt may: do mức ảnh hưởng lên giá cả bông là không đáng kể do lượng cung Bông tiếp tục vượt lượng cầu bông khoảng 1.8 lần, tồn kho còn rất lớn, và do mặt hàng sợi nhân tạo hiện đang có giá hấp dẫn khi giá dầu tiếp tục ở mức rất thấp. Giá bông trong vụ 2015/16 được Bộ Nông nghiệp Mỹ (USDA) dự báo sẽ giảm khoảng 7.6% so với vụ trước.

Cổ phiếu liên quan: TCM, TNG, GIL, KMR, GMC, NPS, TET, G20.

Ảnh hưởng của La Nina

Trường hợp nếu La Nina xảy ra, lượng mưa trung bình sẽ cao hơn mức bình thường, khiến cây có thể bị úng ngập và giảm chữ đường trong mía. Số lượng cơn bão khi có La Nina ước tính cũng nhiều hơn và cường độ mạnh hơn, có thể gây đổ mía tại nhiều vùng nguyên liệu, làm giảm sản lượng mía.

Ảnh hưởng của La Nina

La Nina xảy ra gây khô hạn phần lớn các khu vực canh tác nông nghiệp ở Mỹ, cũng như gây mưa lớn, gây ra lũ lụt và lở đất tại Trung Quốc và Ấn Độ. Do đó sản lượng và chất lượng bông cũng sẽ bị giảm.

Thức ăn chăn nuôi - Nguyên liệu chính trong sản xuất thức ăn chăn nuôi ở Việt Nam là ngô, đậu tương và lúa mỳ, chủ yếu được nhập khẩu ở các nước Nam Mỹ như Brazil và Argentina.

Nhẹ

Ảnh hưởng của El Nino

Hiện tượng Elnino sẽ làm tăng lượng mưa ở khu vực châu Mỹ, thậm chí có thể gây hiện tượng lũ lụt tại 1 số nước Nam Mỹ. Điều này tác động tích cực đến sản lượng sản xuất ngô, lúa mỳ và đậu tương ở các nước này.

Ảnh hưởng của La Nina

Lanina gây khô hạn ở Hoa Kỳ, và các nước Nam Mỹ (Argentina, Brazil) làm giảm sản lượng ngô, đậu tương, lúa mỳ, do đó, giá các nông sản này được kỳ vọng cải thiện. Tuy nhiên, mức độ cải thiện có thể không nhiều do tồn kho lớn. International Grains Council dự báo tồn kho niên vụ 2015/2016 đối với lúa mỳ, ngô và đậu tương lần lượt là 213 triệu MT (30% sản lượng tiêu thụ), 206 triệu MT (21% sản lượng tiêu thụ) và 44 triệu MT (14% sản lượng tiêu thụ).

Ảnh hưởng đối với các doanh nghiệp Việt Nam

Giá nguyên liệu tăng/giảm sẽ làm tăng/giảm chi phí sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp sản xuất thức ăn chăn nuôi. Biên lợi nhuận mảng thức ăn chăn nuôi của của DBC được duy trì ổn định qua các năm do công ty điều chỉnh chiết khấu bán hàng theo diễn biến giá nguyên liệu đầu vào.

Cổ phiếu liên quan: DBC

Khuyến cáo sử dụng

Bản báo cáo này của Công ty Cổ phần Chứng khoán Ngân hàng Đầu tư và phát triển Việt Nam (BSC), chỉ cung cấp những thông tin chung và phân tích về tình hình kinh tế vĩ mô cũng như diễn biến thị trường chứng khoán trong tuần. Báo cáo này không được xây dựng để cung cấp theo yêu cầu của bất kỳ tổ chức hay cá nhân riêng lẻ nào hoặc các quyết định mua bán, nắm giữ chứng khoán. Nhà đầu tư chỉ nên sử dụng các thông tin, phân tích, bình luận của Bản báo cáo như là nguồn tham khảo trước khi đưa ra những quyết định đầu tư cho riêng mình. Mọi thông tin, nhận định và dự báo và quan điểm trong báo cáo này được dựa trên những nguồn dữ liệu đáng tin cậy. Tuy nhiên Công ty Cổ phần Chứng khoán Ngân hàng đầu tư và phát triển Việt Nam (BSC) không đảm bảo rằng các nguồn thông tin này là hoàn toàn chính xác và không chịu bất kỳ một trách nhiệm nào đối với tính chính xác của những thông tin được đề cập đến trong báo cáo này, cũng như không chịu trách nhiệm về những thiệt hại đối với việc sử dụng toàn bộ hay một phần nội dung của bản báo cáo này. Mọi quan điểm cũng như nhận định được đề cập trong báo cáo này dựa trên sự cân nhắc cẩn trọng, công minh và hợp lý nhất trong hiện tại. Tuy nhiên những quan điểm, nhận định này có thể thay đổi mà không cần báo trước. Bản báo cáo này có bản quyền và là tài sản của Công ty Cổ phần Chứng khoán Ngân hàng Đầu tư và Phát triển Việt Nam (BSC). Mọi hành vi sao chép, sửa đổi, in ấn mà không có sự đồng ý của BSC đều trái luật. Bất kỳ nội dung nào của tài liệu này cũng không được (i) sao chụp hay nhân bản ở bất kỳ hình thức hay phương thức nào hoặc (ii) được cung cấp nếu không được sự chấp thuận của Công ty Cổ phần Chứng khoán BIDV.

BSC Trụ sở chính

Tầng 10 & 11 Tháp BIDV
35 Hàng Vôi, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: +84 4 3935 2722
Fax: +84 4 2220 0669

BSC Chi nhánh Hồ Chí Minh

Tầng 9 Tòa nhà 146 Nguyễn Công Trứ
Quận 1, Tp. Hồ Chí Minh
Tel: +84 8 3821 8885
Fax: +84 8 3821 8510

<https://www.bsc.com.vn>
<https://www.facebook.com/BIDVSecurities>

Bloomberg: BSCV <GO>

